

Ljubljana, 12. 5. 2022
Številka: 01-318/2022**VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
GREGORČIČEVA 20, 25
1000 LJUBLJANA****Zadeva: PREDLOG ZA USKLADITEV VIŠINE RTV PRISPEVKA****Spoštovani predsednik vlade, ministrice in ministri,**

Javni zavod RTV Slovenija že od leta 2017 izkazuje izgubo pri poslovanju oziroma presežek odhodkov nad prihodki. Tudi finančni načrt za leto 2022 priča o tem, da so razpoložljivi prihodki prenizki za pokritje vseh stroškov, ki jih ima javni zavod za izvajanje svoje dejavnosti, čeprav smo v tem letu predvidene prihodke in odhodke uspeli uravnotežili s prodajo finančnih naložb in poslovno nepotrebnega premoženja, kar pa so enkratni dogodki. Že v letošnjem letu in tudi v prihodnjih letih pa bo treba najti pokritje tudi za velik porast stroškov energentov, kar še ni predvideno v letošnjem finančnem načrtu.

Glede na navedeno zavod v prihodnjih letih ne bo sposoben izvajati predpisanega obsega javne službe brez korekcije virov na strani prihodkov, kar pa v večjem delu prihodkov ni v domeni javnega zavoda.

Višina RTV prispevka je določena v Zakonu o Radiotelevizija Slovenija (ZRTVS-1). V istem zakonu je v 31. členu tudi določeno, da lahko Vlada RS višino prispevkov spremeni za največ 10%, če za to obstajajo utemeljeni ekonomski razlogi, vendar najkasneje do 1. septembra tekočega leta za naslednje leto.

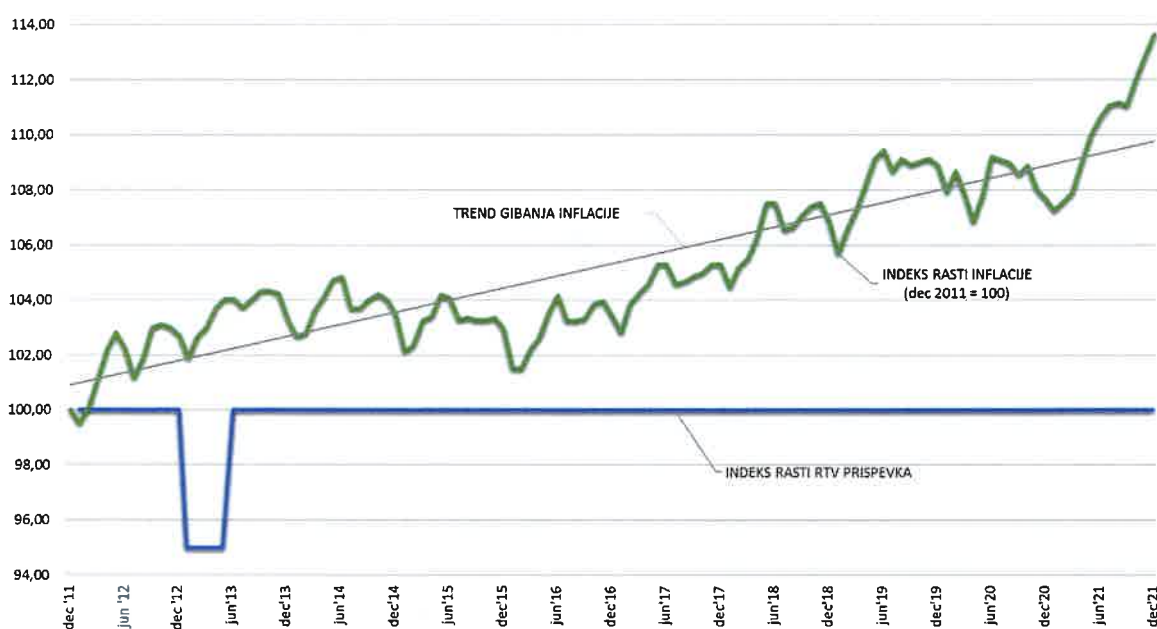
V obdobju od zadnje uskladitve višine RTV-prispevka se je RTV Slovenija soočala s številnimi dejavniki, ki so pomembno vplivali na njeno poslovanje in finančno stanje, pri tem so bili nekateri od njih povsem izven vpliva delovanja Zavoda. Razlogi za uskladitev RTV prispevka so tako na strani prihodkov kot tudi odhodkov in jih podrobneje predstavljamo v nadaljevanju.

1. ZAOSTAJANJE VIŠINE RTV PRISPEVKA ZA INFLACIJO

Sedanja višina RTV-prispevka, ki znaša 12,75 evrov za fizične osebe oz. gospodinjstvo, je pričela veljati s 1. 1. 2012 in je torej nespremenjena že 11 let zapored.

V obdobju od januarja 2012 – decembra 2021 je indeks rasti inflacije znašal 113,63, kar pomeni da na letnem nivoju realno prejmemo za 13,0 mio evrov manj sredstev iz naslova RTV-prispevka. V kolikor bi se RTV-prispevek v tem obdobju usklajeval vsaj z rastjo inflacije, bi se decembra 2021 za TV-sprejemnik za fizične osebe/gospodinjstva povečal za 1,74 evra in bi znašal 14,49 evra, kar bi pomenilo za okoli **13,0 mio evrov višje prihodke na letni ravni**. Gibanje kumulativnih indeksov rasti RTV-prispevka in inflacije je prikazan v naslednjem grafu.

Graf 1: Primerjava kumulativnih indeksov rasti inflacije in RTV-prispevka od leta 2012 dalje

Ne glede na navedeno pa so se prihodki od RTV-prispevka v letu 2021 kljub nespremenjeni višini povečali za 4,59 mio evrov (5,3 %), kar je predvsem posledica številnih aktivnosti zavoda za pridobivanje novih zavezancev. Z avgustom 2019 smo zagotovili spremljanje programov TV Slovenija tudi preko interneta v neokrnjenem obsegu, zato so se mobilne naprave (pametni telefon, tablica, računalnik) kvalificirale kot sprejemniki programov RTV Slovenija, kar je tudi prispevalo k razširitvi kroga zavezancev in dodatnim prihodkom iz tega naslova.

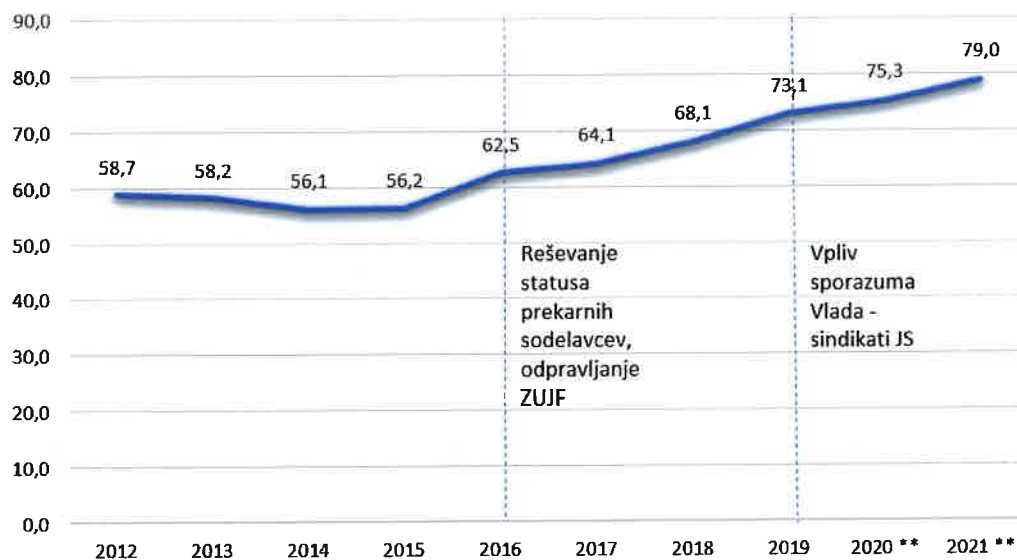
2. RAST STROŠKOV DELA

V letu 2012 je veljal ZUJF, ki je omejil stroške dela redno zaposlenih, z izboljševanjem gospodarske situacije pa so se varčevalni ukrepi začeli sproščati, kar je že v letu 2016 začelo vplivati na povečevanje stroškov dela redno zaposlenih (vrnitev plačne lestvice na vrednosti veljavne 1. junija 2012), ter nato sprostitev zadržanih napredovanj v letu 2017 in naslednjih letih.

Poleg tega pa sta na rast stroškov dela vplivala še dva dejavnika:

- V letu 2016 smo začeli s postopki zaposlovanja dolgoletnih pogodbenih (prekarnih) sodelavcev. Neto razliko v stroških zaradi njihove zaposlitve (skupaj s prispevki delodajalca) **ocenjujemo na 2,5 mio evrov letno.**
- V letu 2019 so pomembno narastli stroški dela redno zaposlenih zaradi sporazuma med Vlado RS in sindikati javnega sektorja iz decembra 2018. Ta je v januarju 2019 prinesel napredovanje zaposlenih za 1 plačni razred, enako nato pa še v novembru 2019 prav tako za en plačni razred. V juliju 2020 pa je bilo sproščeno redno nagrajevanje. **Celotni vpliv dogovora na stroške dela (skupaj s prispevki delodajalca) ocenjujemo na 6,2 mio evrov letno.**

Graf2: Stroški dela redno zaposlenih v obdobju 2012 – 2021 (v mio EUR)

** Opomba: iz realizacije 2021 in 2021 je izločen vpliv COVID dodatkov

Vodstvo RTV Slovenija je sicer takoj ob nastopu mandata začelo pogovore s socialnimi partnerji RTV Slovenija (Svetom delavcev, vsemi tremi reprezentativnimi sindikati v zavodu). Po opravljenih pogajanjih v okviru socialnega dialoga smo dosegli pomemben mejnik, in sicer sklenitev Aneksa št. 12 h Kolektivni pogodbi javnega zavoda RTV Slovenija, ki je omogočil ugotavljanje presežnih delavcev in njihov odhod v letu 2021 in začetku leta 2022.

Konkretne številke pokažejo naslednje: na dan 30. 6. 2021 je bilo na RTV Slovenija sklenjenih 2.234 pogodb o zaposlitvi oziroma je bilo zaposlenih **2.214** javnih uslužbencev po Uredbi,¹ kar je za 15 oseb manj, kot je bilo zaposlenih po Uredbi na dan 31. 12. 2020. Na dan 31.12.2021 je bilo sklenjenih pogodb 2,201, po Uredbi pa zaposlenih **2.181,6** javnih uslužbencev. Na dan 31. 1. 2022 načrtujemo, da bo na RTV Slovenija sklenjenih 2.152 pogodb o zaposlitvi oziroma zaposlenih **2.133,6** javnih uslužbencev po Uredbi, kar je za 48 oseb manj, kot je bilo zaposlenih po Uredbi na dan 31. 12. 2021 (2.181,6 zaposlenih po Uredbi).

Nižje število zaposlenih, ki je predvsem rezultat že omenjenega ugotavljanja presežnih delavcev in zelo restriktivne kadrovske politike, se že odraža v prihrankih na stroških dela. Iz tabele v nadaljevanju² je razvidno, da je neto učinek v letu 2022 sicer zanemarljiv, učinki pa postanejo vidni v letih 2023 in naprej. Iz tabele so razvidna tudi ocenjena potrebna finančna sredstva za odpravnine tehnološkim viškom v prihodnjih letih (2023 in naprej):

Tabela 1: Ocena finančnih učinkov ugotavljanja presežnih delavcev

		(v EUR)			
		leto			
		2022	2023	2024	2025
VPLIV NA NIŽJE STROŠKE DELA					
1	- odhodi nov'21 - mar'22	2.608.970	2.667.550	2.667.550	2.667.550
2	- izpolnjevanje pogojev v letu 2022	1.186.580	2.739.650	2.946.920	3.133.170
3	- tehnološki viški 2023-2024		657.880	2.225.960	3.758.000
4	SKUPAJ (1 + 2 + 3)	3.795.550	6.065.080	7.840.430	9.558.720
ODPRAVNINE					
5	- odhodi nov'21 - mar'22	1.397.096			
6	- izpolnjevanje pogojev v letu 2022	2.045.000	300.000	150.000	125.000
7	- tehnološki viški 2023-2024		850.000	1.525.000	325.000
8	SKUPAJ (5 + 6 + 7)	3.442.096	1.150.000	1.675.000	450.000
NETO VPLIV NA NIŽJE STROŠKE DELA (4 - 8)		353.455	4.915.080	6.165.430	9.108.720

¹ Število zaposlenih v javnem zavodu RTV Slovenija se v letu 2021 spremlja na podlagi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije. Vlada RS je izdala Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologijo njihovega izdajanja za leti 2020 in 2021 (Uradni list RS št. 3/20), v nadaljevanju: Uredba. Tako se pri evidentiranju skupnega števila zaposlenih ne upošteva skupno število vseh zaposlenih, temveč se od skupnega števila odštejejo:

- zaposleni, ki nadomeščajo začasno odsotne delavce;
- tisti drugi zaposleni, ki jih financirajo različni viri;
- tisti zaposleni, ki smo jih zaposlili za krajši delovni čas, kjer se upošteva le preračunano število glede na dejanski delovni čas (npr.: polovični delovni čas se šteje kot 0,5 zaposlenega).

² Predpostavke pri izračunu:

- povprečni mesečni strošek dela na zaposlenega + prispevki: 3.004,00 EUR (letni 36.048,00 EUR)
- zaposleni se upokoji z mesecem, ko izpolni kasnejši pogoj za upokojitev
- zaposleni, ki že izpolnjujejo pogoj pred letom 2022, se upokojijo v juniju 2022
- odpravnina iz poslovnih razlogov je upoštevana v višini 10 plač/zaposlenega

Zgoraj navedene aktivnosti potekajo zdaj že drugo leto in bodo, kot je razvidno iz tabele, pomembno doprinesle k zmanjšanju višine odhodkov, žal pa še vedno ne dovolj, da ne bi bilo razkoraka med odhodki in prihodki zavoda.

3. RAST CEN ENERAGENTOV

V letu 2022 se akutno srečujemo predvsem z rastjo cen energentov zaradi vojne v Ukrajini, ter z napovedano visoko inflacijo, ki bo imela za posledico rast cen materialov in storitev. Zelo velik dvig je pričakovati pri ceni elektrike in zemeljskega plina, zaradi česar ocenjujemo že v letošnjem letu **višje stroške za 8 mio eur**. Manjši del stroškov se bo sicer povrnil skozi višje cene komercialnih prihodkov.

Vodstvo RTV Slovenija je ob nastopu energetske krize nemudoma pristopilo k načrtu vzpostavitve pridobivanja alternativnih virov. Na javnem zavodu tako načrtuje vzpostavitev sončne elektrarne tako v regionalnem centru Koper kot tudi regionalnem centru Maribor. Ker se temu področju v preteklosti ni namenilo zadostne pozornosti, bodo premiki k izboljšanju energetske varnosti na javnem zavodu vidni šele čez nekaj let. Na kratek rok pa je rast cen energentov okoliščina, ki je v celoti izven nadzora samega javnega zavoda oziroma njegovega vodstva.

4. IZVAJANJE ZAKONA O SLOVENSKEM FILMSKEM CENTRU

Izvajanje 17. čl. ZSFCJA, po katerem mora RTV Slovenija najmanj 2 % zbranega RTV-prispevka nameniti sofinanciranju filmov neodvisnih producentov za javno kinematografsko predvajanje, pomeni za javni zavod **za 1,8 mio eur manj sredstev letno** za izvajanje svoje dejavnosti.

Vodstvo RTV Slovenija je že lani ministrstvu za kulturo in parlamentarnim strankam predlagalo spremembo zakona o Slovenskem filmskem centru, ki bi RTV Slovenija izvzel iz plačevanja dveh odstotkov RTV prispevka za avdiovizualne izdelke. Ta rešitev bi omogočila javnemu zavodu ne zgolj dodatnih sredstev, pač pa tudi to, da bi denar nadalje vložil v dodatno produkcijo slovenskega igranega programa. To bi pomenilo povečanje števila slovenskih igranih serij in filmov ter javnemu zavodu omogočilo kvalitetnejše izpolnjevanje javnega poslanstva.

5. SPLOŠNA RAST FIKSNIH IN VARIABILNIH STROŠKOV

V zadnjih desetih letih so se tudi zelo povišali stroški športnih pravic ter prenosov. Po drugi strani pa so bistveno višji tudi poštni stroški, stroški kolektivnih organizacij ter informacijske tehnologije, ki je v hitrem razmahu.

V nadaljevanju prikazujemo stroške prenosa in nakupa športnih pravic za Olimpijske igre od leta 2018, iz katerega je razviden trend rasti.

Tabela 2: Stroški prenosa in nakupa športnih pravic za Olimpijske igre od leta 2018

	Stroški RTV Slovenija
ZIMSKE OI PEKING 2022	1.702.623,27 €
LETNE OI TOKIO 2021	1.752.763,25 €
ZIMSKE OI PJONGČANG 2018	1.502.976,65 €

Spoštovani, to so zgolj nekateri, a ključni razlogi, ki ustvarjajo visok razkorak med prihodki in odhodki. To nastalo vrzel je mogoče odpraviti le z dodatnimi viri prihodkov, saj na večino odhodkov vodstvo RTV Slovenija nima neposrednega vpliva. Dodatni viri so lahko v obliki povišanega RTV prispevka, enkratnih sofinanciranj nekaterih dejavnosti, ki jih zavod vrsto let opravlja, ali pa interventnih sredstev za pokrivanje nepričakovanih višjih stroškov energentov. Ob tem opozarjamo tudi na finančno izvršitev t.i. stavkovnega sporazuma iz leta 2018 s strani Vlade Republike Slovenija tudi za RTV Slovenija.

Pridobitev dodatnih virov je nujna, a je pred tem potrebno sodelovanje in soglasje ustanovitelja. V kolikor se ustanovitelj za to ne bi odločil, bo javni zavod primoran zmanjšati obseg javne službe, do česar pa upamo, nikoli ne bo prišlo. Kot zapisano, RTV Slovenija je v zadnjem obdobju izvedla že vrsto aktivnosti za povečanje prihodkov, obvladovanje stroškov dela ter racionalizacij na strani ostalih stroškov, ki pa žal ne zadoščajo za odpravo nastale vrzeli med prihodki in stroški, zato se obračamo na ustanovitelja s predlogom za uskladitev RTV prispevka.

S spoštovanjem,

Andrej Grah Whatmough
generalni direktor RTV Slovenija

v vednost:

- Nadzorni svet RTV Slovenija
- Programski svet RTV Slovenija
- Svet delavcev RTV Slovenija
- Sindikati: SDRS, SKUU, KNS